

CAPODOPERELE ARHITECTURALE ȘI STILISTICE ZONALE ÎN DESIGNUL HOTELIER DIN INSULA CRETA

Rodica SPĂȚARU, lector superior

„... Acest pământ fertil a dat naștere celor mai valoroși oameni, potriviți pentru tot, pentru biserică, pentru stat, științe, litere, economie și războaie”.

Rankis Bishop

Summary

Crete is an island in southern Greece, one of the largest islands, bathed by the Mediterranean Sea and it is the most diverse in landscape and natural masterpieces preserved until now. The whole island can be considered a great museum where it connects history and natural design brought to every generation that has spent his life on this island. It's a natural museum that teaches you history. Each building, village has its contribution by grammar exposing of decor. The three cities of the island: Rhetymnon, Chania and Aghios Nikolaos are an open air universities for historians, architects and designers. To design chapter this island is represented by the palace of King Minos of Knosos, the most important vestige of ancient of Heraklion, by Archaeological Museum and the cave Dikteon, where Zeus was born, lord of Olympus, the old venetian neighborhood in Heraklion, the port of Chania and the venetian castle in Rhetymno.

Creta (*greacă Κρήτη*, pronunție [*cri-ti*]) este cea mai sudică [insulă greacă](#) în [Marea Egee](#), constituind una din provinciile [Greciei](#). Scăldată de apele Mediteranei, situată la intersecția a trei continente – Europa, la nord, Asia, la est și Africa, la sud. Creta este cea mai mare dintre toate insulele Greciei și unul dintre locurile unde Natura s-a dezlănțuit prin divertismentul munților impunători, văilor abrupte, peșterilor misterioase, câmpiilor fertile, vegetație luxuriantă și mare. Este o insulă a contrastelor, diversă și multiformă, un amalgam de civilizații și ultim bastion al elenismului în Mediterana de sud.

Toată insula poate fi considerată o mare sală de muzeu, unde se unește istoria și designul natural adus de fiecare generație, care și-a petrecut viața pe această insulă. Este un muzeu natural, care te învață istorie. Fiecare construcție, localitate își au aportul său prin expunerea gramatică a decorului. Cele trei orașe ale insulei: Rhetymnon, Chania și Aghios Nikolaos sunt niște universități la aer liber, pentru istorici, arhitecți și designeri. La capitolul design această insulă este reprezentată prin **palatul regelui Minos din Knosos, fiind cel mai important vestigiu antic al Heraklionului, Muzeul de Arheologie și peștera Dikteon, unde a fost născut Zeus, stăpânul Olimpului**, vechiul cartier venețian din Heraklion, portul din Chania și castelul venețian din Rhetymno.

Palatul lui Knosos, localizat la sud-est de Heraklio, este cel mai mare palat din *perioada minoiană*. Pe parcursul anilor, construcțiile existente în acest palat au fost distruse de cutremure și alte cataclisme naturale, dar mai apoi au fost restaurate, astfel încât întregul palat devine un complex gigantic de 1200 camere, săli și curți, acoperind aproximativ 60 000 mp.

Imagine Ruinele palatului Knosos

Acest palat mai este asociat cu mitul grecesc al lui *Tezeu al Ariadnei* și al temutului *Minotaur*. De fapt, legenda labirintului construit de *Dedal*, pentru a ascunde bestia îngrozitoare, este înțeleasă de unii ca avându-și originea în însăși dispunerea complexă a palatului. Există indiciu, încă în descoperirile

arheologice de la Knossos (*și din alte zone ale Cretei*), referitoare la sacrificiile umane, după cum se sugerează în mitul conform căruia Atena trimitea 14 fete și băieți, o dată la șapte ani, spre a fi devorați de Minotaur. Dar, pe lângă mitologie, acest palat își are farmecul său prin cele mai frumoase decoruri în fresce viu colorate, care împodobesc pereții tencuiți, podelele și tavanul. Picturi murale înfățișează prințese, doamne de la curte, pești, flori și jocuri caudate, în care tineri sar peste tauri impunători. Când au fost descoperite, aceste picturi murale erau fragmentate, unele componente semnificative lipsind. Prin urmare, au fost reconstruite și înlocuite de *Evans* și de *artistul Piet de Jong*, prezentând o colecție a artei și arhitecturii istorice a acestei insule.

O altă capodoperă de artă și arhitectură a Cretei este **Muzeul de Arheologie din Heraklion**, cel mai mare și mai important din Grecia și printre cele mai prestigioase din întreaga Europă. Acest muzeu adăpostește artefacte din perioada preistorică și istorică a insulei Creta, comunicând informații de aproximativ 5500 de ani, din Neolitic până în perioada Romană. Muzeului are o colecție impresionantă ce conține piese unicate din lumea întreagă. Deși acest muzeu are o valoare impresionantă prin colecția adăpostită în el, mai este și cel mai bun exemplu de construcție antiseismică din Heraklion, pentru arhitectura și construcțiile actuale. Muzeul conține un număr mare de piese valoroase, în peste 20 de interioare, în care sunt păstrate lucrări unice și reprezentative pentru arta Cretei: obiecte cioplite în piatră, sigilii, mici sculpture, monumente și picturi murale, ce au fost găsite în peșterile insulei.

Imagine Muzeul de Arheologie din Heraklion

O peșteră cu renume este **Peștera Dikteon** (*dikteon Andron*), considerată cea mai importantă peșteră din cele peste 3000 de peșteri din Creta, precum și din cele peste 8500 din toată Grecia. Are o lungime de 35 de metri și o adâncime de 16 metri, fiind descoperită în 1883. Potrivit legendelor din Mitologia greacă, Zeus s-a născut în această peșteră, unde mama sa, Rhea, l-a ținut ascuns de Cronos, care voia să-l omoare. Pe parcursul anilor, foarte mulți arheologi s-au arătat interesați de expediții în această zonă și săpăturile au scos la iveală dovezi ale civilizației minoice, datând din anul 1800 î.e.n.

Devenind astfel o zonă apreciată și vizitată, peștera, la moment, este frumos pusă în valoare cu ajutorul unor lumini așezate strategic în diferite zone ale interiorului peșterii, unde, printre formațiunile calcaroase, se regăsesc resturi ale unor preistorice altare, unde se ardeau ofrande pentru zei. S-au găsit urme care certifică faptul că Platoul Las sithi* a fost locuit încă din neolitic.

Imagine Peștera Dikteon

Iar în perioada minoică peștera a fost folosită ca loc de înmormântări, iar mai târziu, până în perioada romană, să fie folosită din nou ca un locaș de cult, după ce, urmează ca adăpost pentru oierii și vânătorii din zonă. În 1883 încep primele săpături arheologice, continuate în 1886 și apoi în 1889. Toate acestea acumulând un bogat bagaj de evenimente și moduri de utilizare a acestei peșteri.

Creta este o insulă deosebită prin monumentele istorice, artistice și culturale. La capitolul arhitecturii și designului este singura regiune din Grecia, unde, încă, se mai construiesc clădiri indigene din secolele XVI, XVII și XVIII. Toată insula este un arhipelag de cunoaștere.

Bibliografie

1. <http://www.lovendal.ro/wp52/labirintul-din-knossos-si-mitul-minotaurului/>
2. Informație personală – deplasare din cont propriu în Creta, 2016
3. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Sith> - termenul „*Sith*” făcea referire la o specie de *umanoizi* nativi ai planetelor Korriban și Ziost